

¹Under kejsar Tiberius femtonde regeringsår, när Pontius Pilatus var landshövding över Judeen, Herodes landsfurste över Galileen, hans bror Filippus över Itureen och Trakonitislandet och Lysanias över Abilene, ²och när Hannas och Kafjas var överstepräster, då kom Guds ord till Sakarias son Johannes i öknen. ³Och han gick omkring i hela trakten vid Jordan och förkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelse, ⁴så som det står skrivet i boken med profeten Jesajas ord: "En röst ropar i öknen: Bana väg för Herren, gör stigarna raka för honom. ⁵Alla dalar skall fyllas och alla berg och höjder sänkas. Krokiga stigar skall rätas och ojämna vägar jämnas. ⁶Och alla människor skall se Guds frälsning." ⁷Han sade nu till folkskarorna som kom ut för att döpas av honom: "Ni huggormsyngel! Vem har intalat er att försöka fly undan den kommande vredesdomen? ⁸Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen. Och tänk inte: Vi har Abraham till fader. Jag säger er att Gud kan uppväcka barn åt Abraham av dessa stenar. ⁹Redan är yxan satt till roten på träden. Så blir varje träd som inte bär god frukt nerhugget och kastat i elden." ¹⁰Folket frågade honom: "Vad skall vi då göra?" ¹¹Han svarade dem: "Den som har två livklädnader skall dela med sig åt den som ingen har, och den som har mat skall göra på samma sätt." ¹²Det kom också publikaner för att bli döpta, och de frågade honom: "Mästare, vad skall vi göra?" ¹³Han svarade dem: "Kräv inte mer än vad som är fastställt." ¹⁴Även soldater frågade honom: "Och vi, vad skall vi göra?" Han svarade dem: "Våldför er inte på någon och pressa inte ut pengar från någon, utan nöj er med er lön!" (Lukasevangeliet 3:1-14)

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning. Amen.

Kära vänner! Från Gamla testamentet hittar vi många och tydliga profetior om den utlovade Frälsaren. Den allra första gången löftet gavs åt oss människor var snart efter syndafallet. I Sina domsord till Satan sade Herren Gud: **öJag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din säd och hennes säd. Han skall krossa ditt huvud och du skall hugga honom i hälen.ö**¹ Evangeliet om Jesus, den goda nyheten om Frälsaren uppenbarades alltså redan från början. Under den gammaltestamentliga tiden upprepades detta löfte ofta och Gud gav mer och mer information om den utlovade Frälsaren genom Sina profeter. Från Gamla testamentet lär vi också att Herren skulle sända en vägröjare åt Messias. Jesaja profeterade: **öEn röst ropar i öknen: Bered väg för HERREN, bana en jämn väg i ödemarken för vår Gud.ö**² Och genom profeten Malaki säger Herren: **öSe, jag skall sända till er profeten Elia, innan HERRENS dag kommer, den stora och fruktansvärda.ö**³ Denna Messias förelöpare var Johannes Döparen. Lukas skriver: **öDå kom Guds ord till Sakarias son Johannes i öknen. Och han gick omkring i hela trakten vid Jordan och förkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelse, så som det står skrivet i boken med profeten Jesajas ord: En röst ropar i öknen: Bana väg för Herren, gör stigarna raka för honom. Alla dalar skall fyllas och alla berg och höjder sänkas. Krokiga stigar skall rätas och ojämna vägar jämnas. Och alla människor skall se Guds frälsning.ö** (vv.2b-6)

Idag firar vi den tredje söndagen i advent och blir påmindas om Johannes Döparens uppdrag och ämbete. Vår predikotext är mycket innehållsrik. Texten började med att Lukas anknyter Johannes Döparens verksamhet till historien (vv.1-2). Det som Bibeln berättar för oss om Johannes Döparen är inte sagor och myter utan verklig historia. När vi nu förbereder att fira vår Frälsares och Konungs ärorika födelsefest så är det på plats att låta Johannes Döparens ord få förbereda också våra hjärtan så att vi kan glädjas över julens riktiga buskap. Johannes **ögick omkring i hela trakten vid Jordan och förkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelseö** (v.3). Johannes predikade både lag

¹ 1 Mos. 3:15.

² Jes. 40:3.

³ Mal. 4:5.

och evangelium. Hans ord var hårda, men så var också människornas hjärtan! **öGenom lagen ges insikt om syndö⁴**, säger Skriften. Lagen kan inte frälsa, men den förbereder människan till Kristus och evangeliet genom att förkrossa människans självrättfärdighet och tron på sig själv. **öMen vi vet att allt vad lagen säger, det talar den till dem som har lagen, för att var mun skall stoppas till och hela världen stå med skuld inför Gud. Ty ingen människa förklaras rättfärdig inför honom genom laggärningar. Genom lagen ges insikt om synd.ö⁵** Så länge människan tror på sig själv och försöker nå frälsningen genom sina egna gärningar är hon under fördömsen. Alltså, så länge hon inte genom tron förtröstar på Kristus och Hans frälsning, så länge är hon under fördömsen. **öDen som tror på honom [Jesus Kristus] blir inte dömd,ö** säger Bibeln, **ömen den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte tror på Guds enfödde Sons namn.ö⁶**

Johannes predikade omvändelsens dop till syndernas förlåtelse. Dopet förmedlade syndernas förlåtelse. Hans dop hade samma innehåll som dopet som Jesus instiftade just innan Han steg upp till himmelen. Det var ett sakrament, en helig handling som var från Gud.

öHan sade nu till folkskarorna som kom ut för att döpas av honom: öNi huggormsyngel! Vem har intalat er att försöka fly undan den kommande vredesdomen? Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen. Och tänk inte: Vi har Abraham till fader. Jag säger er att Gud kan uppväcka barn åt Abraham av dessa stenar. Redan är yxan satt till roten på träden. Så blir varje träd som inte bär god frukt nerhugget och kastat i elden.ö (vv.7-9) Oj! De var ju hårda ord! Räckte det inte att människorna ville vara med i den nya rörelsen runt Johannes Döparen? Jag kan bara tänka att många dagens kyrkor och församlingsledare skulle ha haft ett seriöst samtal med Johannes innan de skulle ha släppt honom till deras predikostolarí. Man skulle ha velat varna honom om att om han talade som han brukade så skulle människorna ta sig illa vid, ta anstöt och kanske aldrig mer komma till kyrkan. Ja, sådant blir det på sista dagarnaí. Sådant är det idag. Många som påstår sig tro på Kristus är beredda att kompromissa och även tysta ned den obekväma lagens predikan som dömer inte endast dem som är utanför hennes församling eller kyrkoorganisation utan också dem som sitter i kyrkan idag. Ja, så länge vi är i det syndiga köttet så länge behöver vi lagens förkunnelse. Annars börjar även vi som har fått den största nåden att få tillhöra Guds rike genom tron dras till självsäkerhet och högmodighet som glömmer gudsfruktan. Aposteln Paulus skrev till Timoteus: **öJag uppmanar dig allvarligt vid Gud och Kristus Jesus, som skall döma levande och döda, och inför hans uppenbarelse och hans rike: predika ordet, träd fram i tid och otid, bestraffa, tillrättvisa och förmana, med allt tålmod och all undervisning. Ty det skall komma en tid då människor inte längre skall stå utmed den sunnda läran, utan efter sina egna begär skall de samla åt sig mängder av lärare, allteftersom det kliar dem i öronen. De vägrar att lyssna till sanningen och vänder sig till myter.ö⁷** Den sunnda läran innehåller predikan om omvändelsen och leder dem som tror på syndernas förlåtelse till sinnesförändring även i livet. Så predikade också Johannes Döparen: **öBär då sådan frukt som hör till omvändelsen.ö** Aposteln skriver: **öTy en sorg efter Guds vilja för med sig en ånger som man inte ångrar och som leder till frälsning. Men världens sorg leder till död.ö⁸**

När folket hörde Johannes Döparens förkunnelse frågade de honom: **öVad skall vi då göra?ö** (v.10) De hårdaste orden var riktade mot fariseer och saduceer som kom för att bli döpta utan att verkligen ha ångrat sig⁹, men som sagt, även de som tror har det ogudaktiga köttet att bära med sig och därför behöver lagens predikan. Vi är samtidigt heliga och syndare. Livet och den sanna heligheten har vi fått som en Guds gåva genom tron på evangeliet om Jesus Kristus. Syndare är vi från födelsen på grund av arvsynen och vilken i sin tur leder till syndiga gärningar och elände.

⁴ Rom. 3:20.

⁵ Rom. 3:19-20.

⁶ Joh. 3:18.

⁷ 2 Tim. 4:1-4.

⁸ 2 Kor. 7:10.

⁹ Jämför med Matt. 3:7-.

Folket frågade: **öVad skall vi då göra?ö** (v.10) och Johannes Döparen svarade: **öDen som har två livklädnader skall dela med sig åt den som ingen har, och den som har mat skall göra på samma sätt.ö** (v.11) Johannes sade inte att människorna skulle bli saliga genom sina egna gärningar. Han **öförkunnade omvändelsens dop till syndernas förlåtelseö** (v.3b); Han förkunnade alltså evangelium både muntligt och genom dopets sakrament! Israel var Guds utvalda folk och den borde i helhet och varje israelit som individ ha tagit emot Johannes Döparens förkunnelse med hjärtat! Alla borde ha ödmjukat sig framför den levande Guden och bekänt sina synder och trott på den goda nyheten som Johannes predikade både med ord och genom att döpa. Den riktiga sinnesändringen eller omvändelsen leder till helgelse, till att man bär omvändelsens frukter **ó öfrukt som hör till omvändelsenö** (v.8a). Johannes gav folket konkreta exempel om omvändelsens frukter. **öDet kom också publikaner för att bli döpta, och de frågade honom: öMästare, vad skall vi göra?ö Han svarade dem: öKräv inte mer än vad som är fastställt.ö Även soldater frågade honom: öOch vi, vad skall vi göra?ö Han svarade dem: öVåldför er inte på någon och pressa inte ut pengar från någon, utan nöj er med er lön!ö** (vv.12-14)

Omvändelsen förutsätter inte omvändelsens frukter **ó** nej, det är faktiskt även omöjligt att bära riktiga omvändelsens frukter utan en riktig omvändelse. Men omvändelsens frukter följer alltid en riktig omvändelse. Våra lutherska fäder skriver i Bekännelseskriterierna: *öVi hävda, att goda frukter eller goda gärningar under hela vårt liv böra följa på boten, d.v.s. på omvändelsen eller pånyttfödelsen. Och icke kan en sann omvändelse eller en sann ånger föreligga, där icke köttets dödande och goda frukter följa. Verklig själanöd och verkliga samvetskval tillåta icke kroppen att hängiva sig åt onda lustar, och den sanna tron är icke otacksam mot Gud och föraktar icke Guds bud. Slutligen föreligger icke någon inre andlig bot, om den icke även i det yttre åstadkommer köttets späkande. Och detta anse vi vara Johannes' mening, då han säger: Bären sådan frukt, som tillhör bättringen, ävensom Paulus' mening, då han någonstades säger: Ställen edra lemmar i rättfärdighetens tjänst, och på ett annat ställe: Frambären edra kroppar till ett levande, heligt offer o.s.v. Och då Kristus säger: Gören bättring, så talar han om hela boten, hela det nya livet och dess frukterö¹⁰.*

En tro som inte bär omvändelsens frukter är en död tro¹¹, det är en tro som inte är förankrad i Kristus och som hämtar sin kraft och motivation från evangeliet om syndernas förlåtelse. Jakob, Jesu broder, skriver: **öLägg därför bort all orenhet och all ondska och ta ödmjukt emot ordet, som är inplanterat i er och som har makt att frälsa era själar. Var ordets görare, inte bara dess hörare, annars bedrar ni er själva. Om någon är ordets hörare och inte dess görare, liknar han en man som betraktar sitt ansikte i en spegel, och när han har sett sig själv i den, går han sin väg och glömmen genast hur han såg ut. Den som däremot blickar in i frihetens fullkomliga lag och blir kvar i den och inte är en glömsk hörare utan en verklig görare, han blir salig i sin gärning.ö¹²**

Vi blir inte saliga genom våra gärningar. Vår salighet vilar i Kristi gärningar, men när vi lever i Honom, när vi lever i tron på syndernas förlåtelse, då vill vi också leva till Hans namns ära och prisa Hans namn genom våra ord och gärningar. Men vi måste komma ihåg att även våra goda gärningar måste bli rensade genom Jesu blod, alltså de är goda endast när dessa gärningar är gjorda i tron på evangeliet om Jesus Kristus. Aposteln skriver: **öTy av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det, inte på grund av gärningar, för att ingen skall berömma sig. Ty hans verk är vi, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar, som Gud har förberett, så att vi skall vandra i dem.ö¹³** Först kommer nåden och tron och efter det följer de goda gärningarna

¹⁰ Internet 2008-12-14: <http://logosmappen.net/bekskrifter/apol/apol_5_5.html#art_XII>.

¹¹ **öSå är också tron i sig själv död, när den är utan gärningar.ö** (Jak. 2:17)

öLiksom kroppen utan ande är död, så är tron utan gärningar död.ö (Jak. 2:26)

¹² Jak. 1:21-25.

¹³ Ef. 1:8-10.

till vilken Gud ger oss vilja och kraft och som Han även har förberett. I Filippobrevet skriver Paulus: **öTy Gud är den som verkar i er, både vilja och gärning, för att hans goda vilja skall ske.ö**¹⁴

Johannes Döparens ord leder oss till Kristus. Lagen påminner oss om vår syndighet. Evangeliet upplyfter oss genom ordet och sakramenten när de meddelar oss syndernas förlåtelse. Varje dag och varje stund behöver vi Jesus och syndernas förlåtelse. Må Herren välsigna oss så att vi alltid håller oss till det ovillkorliga evangeliet om syndernas förlåtelse så att det sker som står skrivet: **öDen som berömmar sig skall berömma sig av Herren.ö**¹⁵

Amen!¹⁶

Pastor Jan-Erik Tiri
e-mail: jetiri@yahoo.se
www.lutherdom.se

¹⁴ Fil. 2:13.

¹⁵ 1 Kor. 1:31b.

¹⁶ 1826 ord.